

Christian Bartholdys prædiken store bededag

Taler

Christian Bartholdy
Sognepræst

Sted

Brorstrup-Ravnkilde Kirker

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 3, vers 10-12

MÆRKET TIL FÆLDNING

Øksen ligger allerede ved Roden af Træerne. Det er Dom. Det er den Dom, som er Forudsætningen for alt, hvad Gud har sagt og gjort til vor Frelse. Frelse fra hvad? Fra den Økse. Det er ikke, som saa mange mener, at naar vi ingenting har gjort, saa er Gud vel ikke saa streng. – Naar vi ingenting har gjort, saa gaar vi fortabt, for Øksen er lagt til Rette. Hvis ikke der sker noget, saa gaar Træet sig en Tur. Det er mærket til Omhugning. Det er hele vor Verden. Det er derfor, den er saa mærkelig, du undrer dig tit over den. Mange synes, det er paa det sidste, den er blevet saadan, men det er en Skuffelse. Den har altid været som den er – siden Syndefaldet: fyldt med Syndere, der søger deres eget og derfor kommer til at gøre ondt paa andre. Vi er jo ikke onskabsfulde nogen af os. Men vi vil gerne være gode mod os selv. Derfor bliver vi onde mod hinanden. Naar du bliver snydt i en Handel, er det jo ikke fordi den anden er saa særlig onskabsfuld. Han vil ikke i og for sig gøre dig noget ondt, han vil bare gøre sig selv godt. Derfor snyder han dig, og du synes, han er ond. Det synes Gud ogsaa, men han synes ogsaa, du er det, for du har jo selv det samme Sind, nøjagtig. Derfor er denne Verden et Træ, hvis Frugter ikke smager Gud godt, derfor ligger Øksen ved Roden. Det er udpeget til Omhugning. Hvis ikke der sker noget, saa gaar det sig en Tur.

Det samme gælder dig. Vi, som er kommet lidt op i Aarene, har af og til mærket det: jeg er mærket. Som ung tænker man maaske ikke paa det. Man ser ikke Mærket. En Dag faar man Øje paa det. Jeg er mærket til at dø. Og vi lever i en Tid, hvor mange tilfredse Mennesker med Gysen aner, at der er sat et Mærke ved det Træ, som var deres Stolthed, og af hvis Frugt de lovede sig saa meget herligt, Kulturen. Hele vor Kultur er raadden, den bærer Mærket, den skal hugges. En forgængelig Verden lever vi i. Vi ved det godt, men naar Mærket bliver tydeligt, saa gyser det alligevel i os. Vi er selv forgængelige, dødelige, vi ved det godt, men naar Mærket kommer frem, og vi ikke kan undgaa at se det, saa gyser vi dog.

Men det alvorligste ved det, det er dog endnu skjult for mange, nemlig, at det er Gud, der har sat Mærket til Fældning. Det er ham, der svinger Øksen. Jeg kan ikke forstaa, hvordan det kan passe, at Gud kan blive vred, sagde en Gang en Student til sin Lærer. Men denne, en gammel Mand sagde: Jeg kan endnu mindre forstaa, hvordan Gud kan elske saadan en som mig. – Det er jo nemlig akkurat lige uforstaaeligt. Det er det bagvendte og unaturlige ved os, at vi synes, det kan være rimeligt nok, at Gud elsker os, men urimeligt, at han den evige og almægtige kan blive vred som et Menneske. Det er jo dog akkurat lige saa ubegribeligt, at den evige almægtige kan elske. Men vil du tro det ene, kommer du ogsaa til at tro det andet. Og Guds Vrede er Forudsætningen for alt, hvad han har sagt om Naade og Kærlighed. Hvorfor kom Jesus? Fordi Gud var vred paa os, for at vende Guds Vrede. Hvorfor døde han? For at bære Guds Vrede. Hvorfor beder han? For at det frugtbare Figentræ maa faa endnu en Chance, om det skulde være muligt, at det betænkte sig og begyndte at bære Frugt.

Guds Vrede, Øksen ved Træets Fod, det er Forudsætningen for alt, hvad Gud har sagt og gjort. Hvad er ellers Frelse? – Pjat! Og hvor er der ikke mange, der i deres Hjerter tænker, at det, der prædikes, er Pjat. Det er det ogsaa, hvis det med Øksen er Løgn. Men hvis det med Øksen og Guds Dom og Forkastelse er sandt, saa er det, her lyder om Frelse i Jesus, hvad du trænger til mere end noget andet, ja, mere end Sundhed og dagligt Brød.

Det maa enhver selv tænke over og tage Stilling til.

Og til dem, der har en Anelse om, at det passer, at Mærket er sat ved mig som ved alle, jeg holder af, og der maa ske noget, hvis ikke jeg skal gaa fortabt, lyder saa de Ord af Johannes den Døber: saa bær da Omvendelsens værdige Frugter.

Det vil jo først sige: omvend dig, hvis du ikke har gjort det. Det er paa høje Tid. Og dermed siger Gud til jer, som indvender: ja, men det kan man ikke saadan selv, jo, du kan! Hvad siger Gud ellers saadan for. Omvend dig! Naar han siger det, saa kan du. Tvivl dog ikke om det. Du kan ikke, fordi jeg siger det, eller et hvilket som helst Menneske. Men hvis Gud siger det ind i din Samvittighed, saa kan du. Saa megen Tro maa der da være i jer, der gaar og hører Guds Ords Jævnhed, at I kan begribe, at naar Gud befaler det, saa kan man. Saa er der et Spring, du kan gøre. Saa er der en Bøn, du kan begynde paa i Dag. Saa er der en Lydighed, du kan præstere. Saa er der et Ja, du kan sige. Saa er der et Nej, du kan sige. Saa er der en Løgn, du kan holde inde med, saa er der en Tilstaaelse, du kan komme med. Hvor er det en ubegribelig Naade, at Gud, ligemeget hvordan Tiderne er, bliver ved at lade sit Naades Ord lyde ud over Verden, bliver ved at bære over og bære over. Men har du set Øksen, saa har du set, at der er en Grænse. Den er længere ude end din Overbærenhed med dem, der foragter dig. Men den er. Jeg er ikke Profet. Hvor længe Gud bærer over med vor Verden, ved jeg ikke. Hvor længe han bærer over med dig, ved jeg heller ikke. Men eet ved jeg: der er en Grænse. Det Moratorium, han har tilstaaet Menneskeslægten, det er et Moratorium, det er ikke en Udslettelse af Glæden.

Saa bær da Frugt, som er Omvendelsen værdig. Det er det andet. Det er til dem, der blev omvendt. Og Stykket i Dag er netop taget af det, Døberen sagde til dem, der var blevet omvendt. Saa maa vi ikke sige: ja, men det kan man ikke selv, vi kan jo ingenting. Det er Snak. For naar Guds Ord lyder til os, saa kan vi. Saa meget kender vi vel ham, naar vi har troet, og mærket hans bundløse Naade og Tilgivelse og Overbærenhed i Jesus. Bær nu Frugt. Du kan, fordi Gud byder dig det. Ellers kan du selvfølgelig ikke. Ikke fordi jeg siger det. Men naar Gud siger det, saa kan du. Naar Gud siger: faa nu dine Pengesager ordnede, om saa skal være med Tilstaaelse og Erkendelse af Skyld, saa kan du. Faa nu Forholdet til den Mand ordnet, saa kan du. Lad nu være med at lade Kirkegang og Samtalemøde drive over hver anden Gang. Saa kan du. Det er Satans Bedrag med det, at du ikke kan. Faa nu det bitre Sind væk. Bliv nu da til Nytte for mig! Gud siger det, og saa kan du.

Hvor har ogsaa mange troende Mennesker travlt med at skille det søde fra det sure i Bibelen. Men det kan ikke skilles, uden man faar Mavepine af alt det søde og Lede ved det. Øksen ligger ved Roden af Træerne. Det er troende, der er talt om. Det er dem, der skal bære Frugt. Har du set Øksen? Der er vist mange troende, der ikke har set den. Men det er dem, Talen er om. Har du set et hemmeligt Mærke paa dig, et Mærke, som var ved at gro over, da du fik Livet i vor Herre Jesus og begyndte at skyde nye friske Skud. Har du set, det Mærke er der endnu. Det er somme Tider som en Anelse, det kunde gaa hen og blive tydeligt igen, for der er ingen Frugt, ingen friske Skud. Og om du aldrig har set Mærket, saa skal du vide, af Guds Ord i Dag, at Øksen ligger der stadig.

Hvad er det for Ord i Dag? Det er Hammerslag mod dit gamle Menneske. Dem er der mange af i den hellige Skrift. Men eet skal vi være klare over, det er Kærligheden, der har ved Hammeren. Alt, hvad Gud har gjort for os, de store Frelsens Kendsgerninger, vi fejrer i denne Tid, at Jesus døde, at han opstod, at han sendte sin Aand, det er Kraften bag Hammersvinget. Vi kan give os, naar Hammeren rammer. Vi synes: nu er Gud haard. Eller maaske Folk gaar hjem og siger: det var farlig, som han tog paa Vej i Dag! Og dermed mener de Præsten.

Der er jo mange, der ikke er kommet videre, end at de tror, en Prædiken er Præstens private Meninger. Hvis jeg skulde raade, kom I i Himlen allesammen. For I har fortjent det mere end jeg.

Men Gud siger: omvend jer! Det er nu engang hans Vej med os. Vi er saa bange, saa bange for at miste vor Værdighed; at gøre, som Gud beder os om, staar for os som noget meget risikabelt, hvad skal der blive af os, hvis vi bliver lydige mod ham, hvis Magt i denne Verden vi ikke kan se. Men at strække sine Hænder ud og lade Gud føre, det er at falde i hans Hænder, og det er Naade. Vel, det er Kamp og Tvivl, der er mange Snævring, og der er Dødens Snævring til sidst, men saa er det ogsaa den sidste. Derimod at gaa ind i Dødens Snævring og saa det bliver til en evig Død, det er frygteligt. Og det er det, Øksen betyder. Amen.

Kilde

Bartholdy, Christian: "Himmerlandsprædikener", s. 146-150. Kristeligt Dagblads Forlag. København. 1942.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Indre Mission, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Store bededag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christian-bartholdys-praediken-store-bededag>